

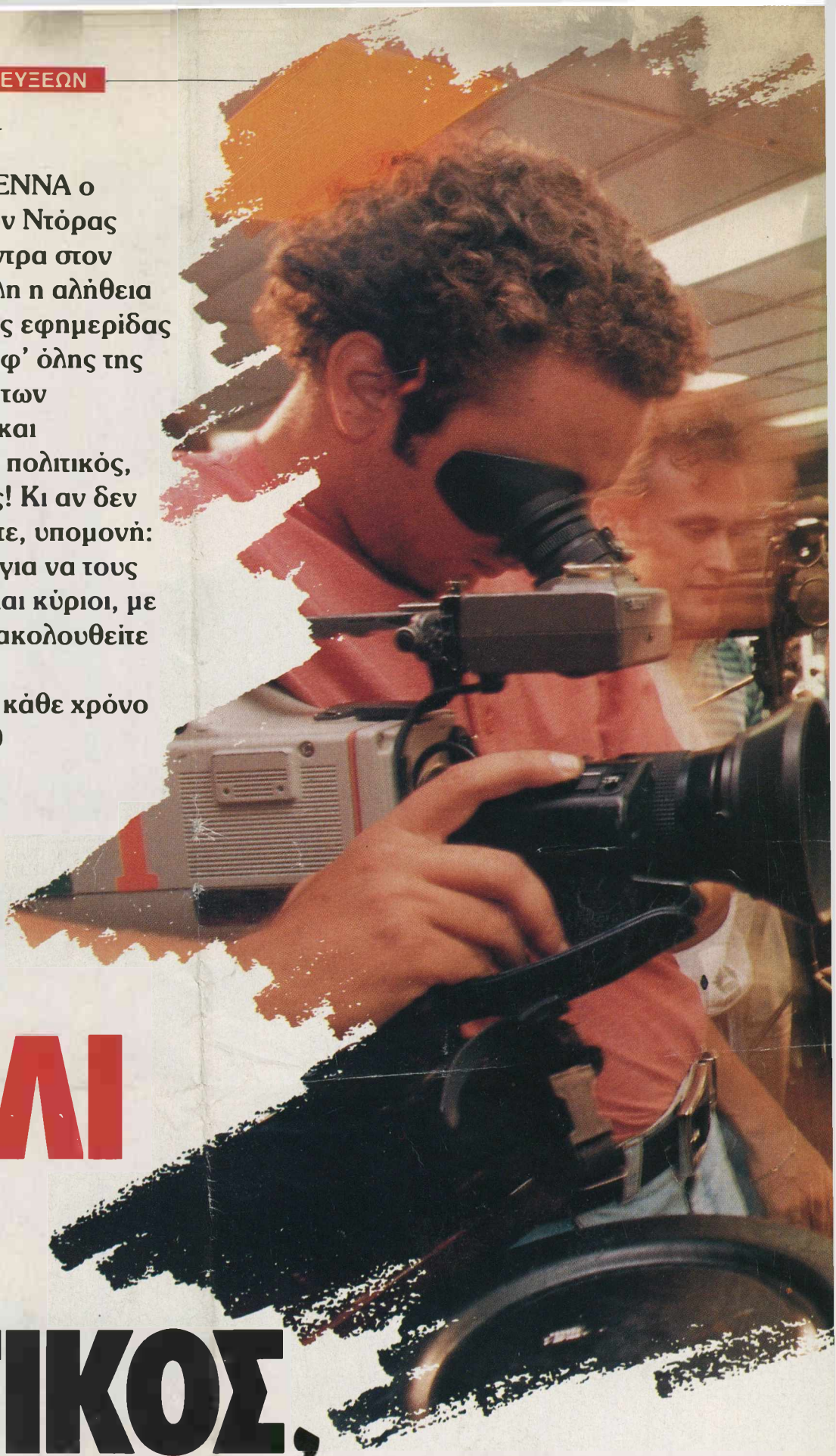
NB

Του Γ.Β. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

Φωτ.: Π. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ/FASMA

Στο MEGA ο Εβερτ, στον ANTENNA ο Κούβελας! Γεννηματάς εναντίον Ντόρας στον FLASH και Πάγκαλος κόντρα στον Ανδριανόπουλο στον SKY! «Όλη η αλήθεια για το Σαμαρά» στις σελίδες της εφημερίδας και μια ακόμη εξομολόγηση «εφ' όλης της ύλης» στα χρωματιστά σαλόνια των περιοδικών! Κι όλα αυτά, μαζί και ταυτοχρόνως. Κάθε κανάλι και πολιτικός, κάθε χιλιοκύκλος και δελφίνος! Κι αν δεν τους είδατε ή δεν τους ακούσατε, υπομονή: Σας περιμένουν, την Κυριακή, για να τους απολαύσετε γραπτός. Κυρίες και κύριοι, με τις υγείες σας! Κάθε μήνα παρακολουθείτε περίπου 4.000 συνεντεύξεις πρωτοκλασάτων πολιτικών και κάθε χρόνο εισπράττετε περίπου 1.000.000 απαντήσεις από επίσημα χείλη. Έχετε ακόμη απορίες;

ΚΑΘΕ ΚΑΝΑΛΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ, ΚΑΘΕ ΧΙΛΙΟΚΥΚΛΟ

Στο κανάλι «1» ο **Κούβελας**, στο «2» ο **Εβερτ** και στο «3» ο **Πάγκαλος**. Στο σταθμό «4» ο

Παπακωνσταντίνου με «κάδρο» τον παρεμβαίνοντα **Παπαθεμελή** και στο «5» ένα πάνελ κοινοβουλευτικών αναλογιών. Στο «6», κάποιος δευτεροκλασάτος βουλευτής... Είναι κάτι απόβραδα Δευτέρας, Τρίτης και Πέμπτης, που το τηλεκοντρόλ σε οδηγεί σ' ένα ανελέητο ζάπινγκ πολιτικών φυσιογνωμιών. Μα είναι και κάτι απομεσήμερα που η ραδιοφωνική βελόνα σαρώνει ολόκληρο το κοινοβουλευτικό σώμα: Οπου συχνότητα και πολιτικός! Οπου χιλιόκυκλος και πολιτευτής! Κι είναι, τέλος,

και κάτι κυριακάτικα πρωινά, που έρχεται το τελικό «χτύπημα» με τις δηλώσεις και τις «εφ' όλης της ύλης» συνεντεύξεις στα «ταμπλόιντ»: Μετά τα ηλεκτρονικά μέσα, η εμπέδωση επί χάρτου! Ολοι για όλα κι όλα για όλους. Ούτε λίγο ούτε πολύ, **τέσσερις χιλιάδες** (αριθμητικώς: **4.000!**) - κατά μέσον όρο - συνεντεύξεις το μήνα καταγράφει, στην τελευταία διετία, ο μετρητής των ΜΜΕ! Μια ετήσια αναγωγή του αριθμού αυτού οδηγεί στο άθροισμα των **48-50.000 συνεντεύξεων** πολιτικών ανδρών το χρόνο! Κι αν υποθέσουμε ότι μια... μη στέρμονη συνέντευξη στην Τ.Υ., στα ραδιόφωνα, στα περιοδικά ή στις εφημερίδες περιέχει κατά μέσον όρο 16-20 ερωτήσεις, τότε μιλάμε για **1.000.000** (ολογράφως: **ένα εκατομμύριο**) απαντήσεις - **ετησίως** - επί παντός επιστητού!

Συμβαίνει, βέβαια, παντού αλλά στην Ελλάδα οι «μάνιακ» των συνεντεύξεων αποτελούν ίσως το πλέον πολυμερές και δυναμικό κλαμπ. Λίγο η επανάσταση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, λίγο η παθογένεια της πολιτικής μας ζωής και λίγο τα αντικειμενικά ερωτήματα που τίθενται προς απάντηση, μας οδήγησαν εδώ. Σ' ένα ατελείωτο, δηλαδή, τουρνουά πολιτικής αντισφαίρισης όπου κάθε γεγονός αποτελεί το έναυσμα ενός νέου γύρου διαλογικών αγώνων:

Κι αν ο **Σωτήρης Κούβελας** μας δηλώνει για το θέμα ότι «δεν έχω περιθώρια επιλογής, αφού σε κάθε βήμα μου συναντώ κι ένα μικρόφωνο», κι αν ο **Στέφανος Τζουμάκας** επισημαίνει ότι ενόψει κάποιων ειδικών εξελίξεων στο ΠΑΣΟΚ δέχεται «πονηρές» προσκλήσεις του τύπου «έλα Στέφανε να παίξουμε σήμερα», κι αν ο ⇨

Σ ΚΑΙ ΔΕΛΦΙΝΟΣ !

ΟΙ ΜΟΝΟΜΑΧΟΙ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

Φώτης Κουβέλης ομιλεί για «ανάγκη έγκαιρης παρέμβασης στα δρώμενα», η αλήθεια για την ανάγκη διεξαγωγής του εγχώριου πρωταθλήματος συνεντεύξεων παραμένει στη μέση: Κάπου κοντά στο φιλέ...

«Τραβάτε μας κι ας κλαίμε...»

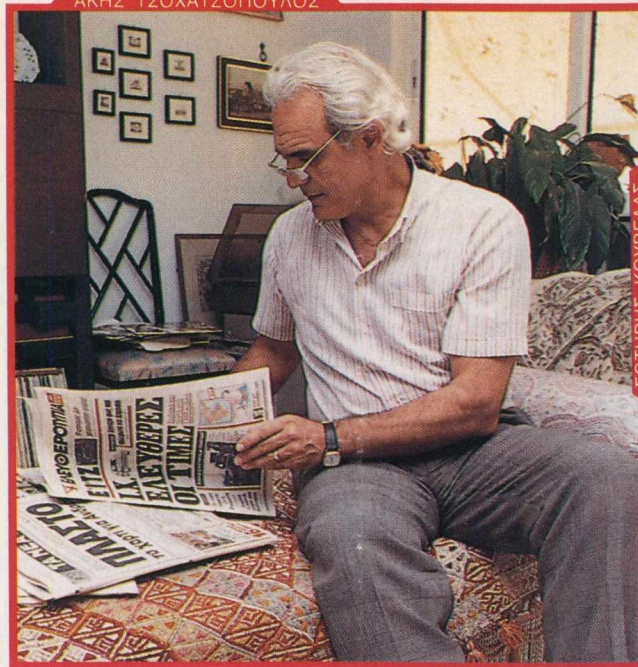
Αλήθεια είναι, σύμφωνα με την άποψη ενός έμπειρου image maker, ότι «η άνοδος στην πανελλήνια πολιτική κατάσταση επιτυγχάνεται με την επιλογή του κατάλληλου "timing" στον τύπο των εμφανίσεων στα ΜΜΕ». Αλλά αλήθεια είναι και η τρομακτική φορτικότητα των εκπροσώπων του τύπου που αναζητούν την είδηση στην επίμονη «ανακύκλωση» συγκεκριμένων πολιτικών προσώπων: Ίσως κάποτε ο κ.

Σαμαράς να μπορεί να διηγηθεί τις πιέσεις που δέχθηκε από δεκάδες εκπροσώπους - σε υψηλές και χαμηλές βαθμίδες - των ΜΜΕ για μια στοιχειώδη «αποκλειστική» δήλωσή του, τους μήνες των αντιγηγτικών επιλογών του. Ομως εκείνος είχε διαλέξει το δρόμο της σιωπής (ή, καλύτερα, το δρόμο δυο συγκεκριμένων εφημερίδων, για τη δημοσιοποίηση, προς απογοήτευση των άλλων επίδοξων παραληπτών μιας - τόσης δα - δήλωσής του, μερικών απόψεών του). Κι ο κ.

Ανδριανός, υπεύθυνος του πολιτικού γραφείου του κ. **Έβερετ**, ίσως θα έχει γεμίσει τη μνήμη ενός ολόκληρου κομπιούτερ καταγράφοντας τις ολημερίς κι ολονυχτίς προσκλήσεις για μια διευκρινιστική συνομιλία, τις μέρες της «μεγάλης αίρεσης», στις αρχές του προηγούμενου Οκτωβρίου. Την ίδια περίοδο, ο κ. **Σταύρος**

Δήμας δεν εύρισκε ησυχία ούτε στο σπίτι του στους Αγίους Θεοδώρους στην Κορινθία. Οι τηλεφωνικές γραμμές στο χωριό είχαν μια κατεύθυνση. Και τα παραδείγματα δεν έχουν τέλος...

Από την άλλη πλευρά, τις μέρες εκείνου του «άγριου Οκτώβρη» δόθηκε η ευκαιρία σε μια σειρά «δεύτερης γραμμής» βουλευτές της Ν.Δ. -

ΑΚΗΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

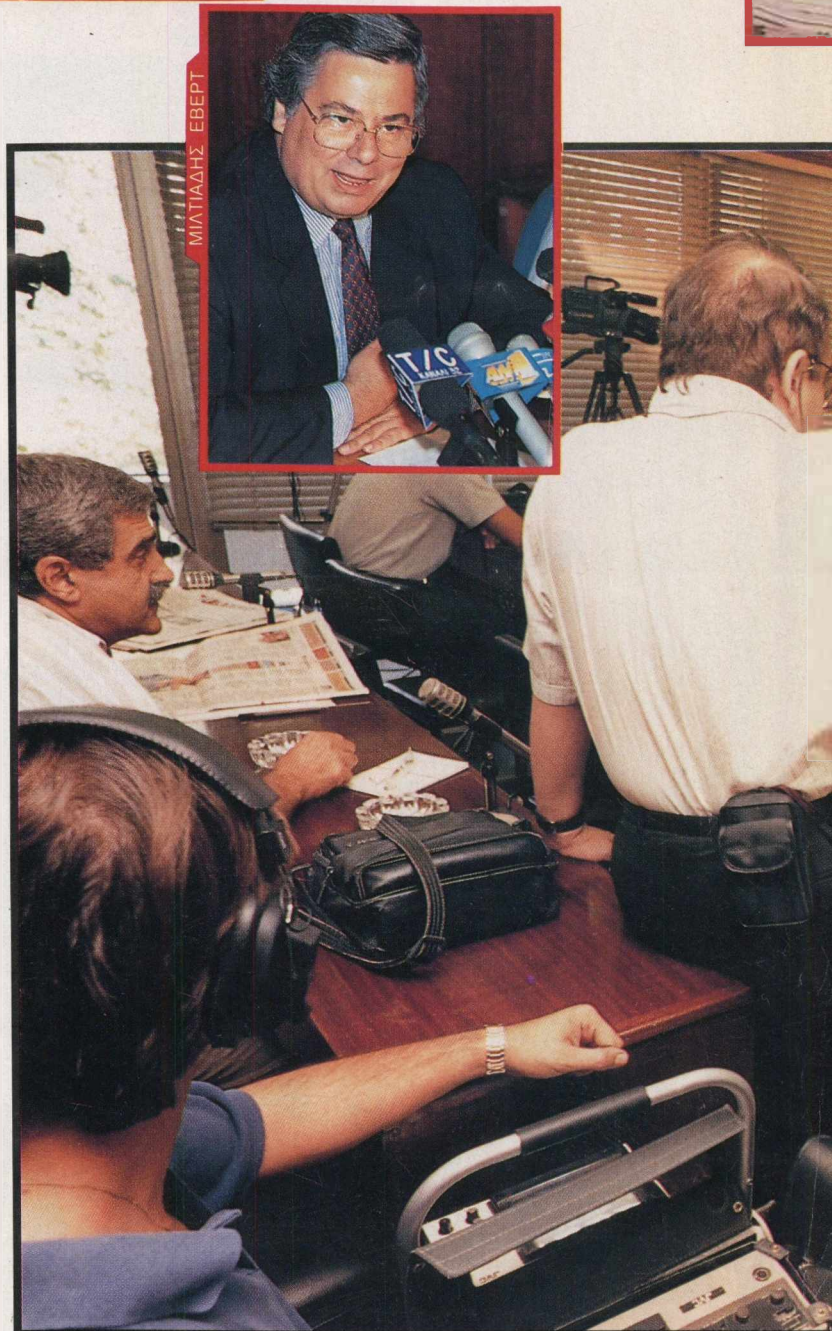
ΣΩΤΗΡΗΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ

Από τους πρώτους σε εμφανίσεις ο Μιλτιάδης Έβερετ κι ο Σωτήρης Κούβελας, σε καλή θέση ο Ακης Τσοχατζόπουλος και μάλλον στους ουραγούς της δημοσιότητας ο Κώστας Λαλιώτης.

που φέρονται να κατατάσσονται στα αντιγηγικά «τιμ» - ν' ακουστούν από τα ερτζιανά και τα UHF προκειμένου να αρθρώσουν έναν ελάχιστο λόγο αμφισβήτησης στον κ. Μητσοτάκη. Βλέπετε, για τους αναζητητές της κορυφαίας στάκας και του τίτλου που δικαιώνει μια συνέντευξη, η κοινοτοπία και η αναμενόμενη δήλωση υπακοής στον ηγέτη έχουν ελάχιστη αξία. Εκείνο που ζητείται είναι η αιρετική στάση. Και σωστά, αφού εκεί βρίσκεται το νέο, η είδηση, η πληροφορία, το καινούριο στοιχείο.

Αν όμως οι δημοσιογράφοι ζητούν την αιρετική στάση και οι πολιτικοί μας την ευκαιρία για δημοσιότητα, τότε ξεκινά για άλλη διαδικασία: Κάποιοι βουλευτές που επιθυμούν τη θέρμη των στούντιο και τη στοργή της προβολής δημιουργούν μια τεχνητή ρήξη με τον ηγέτη ή τα ηγετικά όργανα. Κι ύστερα, τα μικρόφωνα και οι τηλεοπτικές κάμερες ενεργοποιούνται γι' αυτούς. Απόδειξη;

«Ναι, έχω διαπιστώσει ότι μερικοί πολιτικοί πρώτης και δεύτερης τάξης προχωρούν σε μια δήλωση που δεν ακολουθεί την τακτική του πολιτικού σχηματισμού στον οποίο ανήκουν, μόνο και μόνο για να προσκληθούν σε τηλεοπτικές ή ραδιοφωνικές συνεντεύξεις!», παραδέχεται με τόλμη ο **Νίκος**

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ

Χατζηνικολάου, ένας από τους φανατικούς αθλητές του πολιτικού τένις στα «κορτς» των στούντιο.

Ερτζιανές ιστορίες μίσους και έρωτα

Όμως, αν οι δημοσιογράφοι επισημαίνουν ότι η αυτοπροβολή γίνεται πολιτικός αυτοσκοπός, υπάρχουν και πολιτικοί οι οποίοι με τη σειρά τους έχουν αρκετές επιφυλάξεις για το ξαφνικό ενδιαφέρον των ΜΜΕ για το πρόσωπό τους: «Έχω κληθεί κατ' επανάληψη σε συνεντεύξεις αποπροσανατολισμού από άλλα, πιο σπουδαία και πιο επίμαχα θέματα», καταγγέλλει ο **Στ. Τζουμάκας**. «Σε συνεντεύξεις κομματικού κουτοσομπολιού, με στόχο την υφαρπαγή μιας τάχα αντιγηγετικής δήλωσης».

Είναι γεγονός ότι (περισσότερο στην αρχή, με την άνοιξη της ελεύθερης ραδιοφωνίας, και λιγότερο στην πορεία) οι πολιτικοί μας τρέφουν μια κακοπιστία απέναντι στην συνέντευξη, ταυτόχρονα με τον έρωτά τους προς το μικρόφωνο: «Μια βραδιά είδα τα μάτια γνωστότατου πολιτικού ν' αστράφτουν. Ήταν έτοιμος για το χειρότερο. Ακόμα και για την αποχώρηση, στη διάρκεια μιας εκπομπής με τεράστια θεαματικότητα».

Εμπειρία από τον **Πάνο Παναγιωτόπουλο**, γνωστό χειριστή της διαλεκτικής ρακέτας. Κι αν ο συγκεκριμένος πολιτικός συγκρατήθηκε, δεν έπραξε το ίδιο και ο **Θεόδωρος Πάγκalos**, το 1989, σε μια συνέντευξή του (στο ραδιοσταθμό Αθήνα 9.84) για το σκάνδαλο Κοσκωτά. Κτύπησε τότε δυνατά το χέρι του στο τραπέζι, σηκώθηκε όρθιος, βγήκε με γοργό βήμα από το στούντιο, έκλεισε με ορμή την πόρτα πίσω του και χάθηκε στο σκοτάδι της οδού Λιοσίων, αφήνοντας άφωνο το συνομιλητή του. Είχε βρει προβοκατόρικη την ερώτηση... Η δυσπιστία των πολιτικών απέναντι στη συνέντευξη δεν περιμένει πάντα τη συνομιλία για να εκδηλωθεί. Ξεκινάει συχνά από τη στιγμή της πρόσκλησης! Για δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες ⇨

Οι περισσότεροι από τους πολιτικούς μας δεν κρατούν αναλυτικά στοιχεία για τις συνεντεύξεις (πολύ περισσότερο για τις σύντομες δηλώσεις) που δίνουν κι έτσι η έκρηξη της δημοσιότητας τους βρήκε ανέτοιμους. Ανέτοιμους, λοιπόν, τους βρήκε και το δικό μας ερώτημα: «Πόσες φορές έχετε μιλήσει στα Μ.Μ.Ε. τότε και πού;».

Από τους συνήθεις πρωταγωνιστές της μικρής οθόνης, των ερτζιανών ή των δημοσιογραφικών σελίδων, μόνο τέσσερις είχαν κάποια στοιχεία της δραστηριότητάς τους - και μάλιστα μόνο από το 1990 και μετά. Εχουμε λοιπόν και λέμε, χωρίς να υπολογίζουμε δηλώσεις, απαντήσεις ή σύντομες παρεμβάσεις, αλλά μόνο τις μεγάλες συνεντεύξεις:

1 Α. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
(από το 1990):
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: ΚΑΙ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ: 132
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: 18
ΕΤΗΣΙΟΣ Μ.Ο.: 50

2 Μ. ΕΒΕΡΤ
(από το 1990):
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: 41
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ: 31
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: 14
ΕΤΗΣΙΟΣ Μ.Ο.: 28

3 Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ
(ετήσιος Μ.Ο.):
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: 10
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ: 2
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: 10
ΕΤΗΣΙΟΣ Μ.Ο.: 22

4 ΝΤ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ
(από το 1990):
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ: 19
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ: 4
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: 9
ΕΤΗΣΙΟΣ Μ.Ο.: 11

★ Σύμφωνα με ανεπίσημους υπολογισμούς, το «καρέ» των πρώτων σε συνεντεύξεις πλαισιώνεται από τον κ. Πάγκαλο (έχει μετρήσει τις συνεντεύξεις του μόνο σε εφημερίδες - 89 από το 1982), τον κ. Κούβελα, τον κ. Κουβέλη (κυρίως στο ραδιόφωνο) και τον κ. Κωνσταντόπουλο.

★ Προσοχή: Από τις μετρήσεις εξαιρείται, βεβαίως, ο κ. Ευ. Γιαννόπουλος, ο οποίος διαθέτει και δική του καθημερινή εκπομπή όπου διατυπώνει τις απόψεις του...

προσπαθούσαν οι υπεύθυνοι του «Μέγκα Τσάνελ» να πείσουν - τον προηγούμενο Σεπτέμβριο - τον **Ανδρέα Ανδριανόπουλο** να εμφανισθεί σε πάνελ μαζί με τους συνδικαλιστές **Κολλά** και **Μπάκουλη**.

Άλλες φορές, πάλι, έχει καταγραφεί ακύρωση συνέντευξης - συζήτησης με γνωστούς πολιτικούς, λίγα λεπτά πριν από την έναρξή της: Το τηλεφώνημα του πολιτικού, η εξήγηση «δεν νιώθω έτοιμος» κι ο επακόλουθος πανικός για την ανεύρεση, εγκαίρως, ενός διαθέσιμου αντικαταστάτη...

«Τα λέω, τα γράφεις, κι ύστερα... τα ξαναγράφω»

Ακόμη κι όταν μιλήσει, όμως, ο «συνεντευξιαζόμενος» πολιτικός δεν ησυχάζει. Κι έχουν πολλά να διηγηθούν οι δημοσιογράφοι των εφημερίδων που λαμβάνουν συνεντεύξεις από επώνυμους πολιτικούς. Διότι ο γραπτός λόγος δεν είναι ο «αέρας» των ηλεκτρονικών μέσων όπου ο λόγος είναι... ανεπανόρθωτος. Και ως εκ τούτου, βουλευτές και δελφίνοι επανέρχονται στις δηλώσεις τους για ένα δεύτερο γύρο **διόρθωσης** των λεχθέντων...

Πρωτοκλασάτα στελέχη της συμπολίτευσης και της αντιπολίτευσης παραχωρούν λοιπόν συνεντεύξεις, υπό τον όρο της παρέμβασής τους στο τελικό κείμενο. Ετσι, η συνέντευξη (προς δόξαν του αυθορμητισμού του πολιτικού) επανέρχεται στο γραφείο του(!), όπου υφίσταται τις απαραίτητες διορθώσεις. Κάποιοι γνωστός πολιτικός, μάλιστα, συνήθιζε να πηγαίνει στα διευθυντικά γραφεία μιας εφημερίδας, να απαιτεί το κείμενο της συνέντευξης, να κλειδώνει την πόρτα και μ' ένα κόκκινο στυλό να σημειώνει τα λάθη και τις παραλείψεις του κειμένου, δημιουργώντας την κατ' αυτόν ιδανική συνομιλία. Στιγμές «γνησιότητας», που εξαφανίζονται, όμως, μαζί με τις δηλώσεις, αν η εφημερίδα ή το περιοδικό αρνηθούν το «ριράτινγκ» του ενδιαφερομένου...

Τριάντα πρόσωπα σ' ένα μικρόφωνο

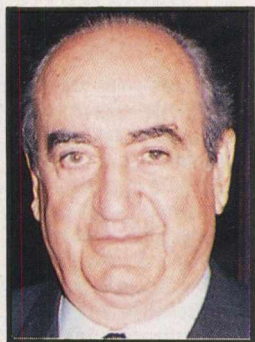
Η έκρηξη των πολιτικών συνεντεύξεων στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας εκδηλώθηκε με την άνοιξη της μη κρατικής ραδιοφωνίας και συνεχίζεται έως και σήμερα με την αποφασιστική συμμετοχή τηλεόρασης και εντύπων. Χρονικά, όμως, το φαινόμενο γνώρισε την κορύφωσή του την περίοδο πριν και μετά την εκλογική αναμέτρηση του

Α. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ «ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΤΑ «ΚΑΤΑ» ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΦΩΝΟ

Ιδού οι εμπειρικές παρατηρήσεις ενός δημοσιογράφου που έχει στο ενεργητικό του εκατοντάδες συνεντεύξεις με πρωταγωνιστές της πολιτικής ζωής. Τα συμπεράσματα του για τα «υπέρ» και τα «κατά» των πολιτικών που φιλοξένησε είτε σε ραδιοτηλεοπτικά στούντιο είτε σε σελίδες εφημερίδων και περιοδικών έχουν τη σημασία τους...

★ **Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Παικτης «κλειστού χώρου». Εκνευρίζεται με τις ενοχλητικές ερωτήσεις αλλά προσπαθεί να μην το δείξει. Λέει μόνο αυτό που θέλει να πει.

★ **Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ:** Θυμάται συχνά τον καθηγητή - και τότε γίνεται ελκυστικός αλλά όχι πρακτικός. Παρασύρεται σε απαντήσεις - κλισέ κι έτσι δύσκολα προσφέρει ειδηση.

★ **ΝΤ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ:** Έχει απρόσμενη φωτογένεια στην τηλεόραση και ραδιοφωνική άνεση που δεν αντιστοιχεί στη μικρή πολιτική της ηλικία. Στις γραπτές συνεντεύξεις «φοβάται και τη σκιά της».

★ **Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ:** Είναι ο πιο ειλικρινής - τουλάχιστον για τα τρέχοντα μεγέθη ειλικρίνειας των πολιτικών μας. Ένα μόνο ερώτημα θεωρείται «ταμπού» γι' αυτόν: εκείνο που αφορά τη διαδοχή της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ.

★ **Μ. ΕΒΕΡΤ:** Πληθωρικός, με χιούμορ και άνεση, αλλά στο μυαλό του έχει υπολογίσει και την παραμικρή κίνηση. Δύσκολα δεν θα συζητηθεί το θέμα που εκείνος έχει επιλέξει για να μιλήσει.

Ιουνίου του 1989. Ήσαν οι εβδομάδες που το «σπορ» των δηλώσεων, των συζητήσεων και των «εξομολογήσεων» των πολιτικών μας πήρε τη μορφή παράκρουσης: «Δεχόμουν, προεκλογικά, προσκλήσεις για 5-6 συνεντεύξεις την ημέρα», θυμάται, σήμερα, ο **Ανδρέας Λεντάκης**. Ενώ κάθε στέλεχος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ είχε τότε παραχωρήσει το αγαθόν της γνώμης του τουλάχιστον 30 φορές - σύμφωνα με το κοντέρ των συνεντεύξεων - μέσα σε λίγες ημέρες! Καθημερινά και κυριακάτικα έντυπα προχωρούσαν σε πλειοδοσία συνεντεύξεων: Ξεκίνησε με τρεις συνεντεύξεις η μία, ακολούθησε με τέσσερις η άλλη και, προσφορά στην προσφορά, ο πλειστηριασμός των γραπτών συνομιλιών με πολιτικούς έφτασε - τον Ιούλιο - στις **εννιά (!) συνεντεύξεις** πολιτικών σε **ένα** και μόνο **φύλλο!** (Ήταν η «Επικαιρότητα» που φιλοξενούσε 9 πολιτικά πρόσωπα έναντι 7 συνεντεύξεων της «Απογευματινής»). Αλλά και στα ηλεκτρονικά μέσα τα πράγματα δεν ήσαν διαφορετικά: Παρουσιαζόταν τέτοια προσέλευση πολιτικών στα στούντιο που είχε δημιουργηθεί εσωκομματικό ζήτημα. (Ακόμα ακούγονται οι

φωνές του **Κίμωνα Κουλούρη** στην Κεντρική Επιτροπή του κινήματος, το καλοκαίρι του '89, όταν επιτέθηκε με δριμύτητα στα στελέχη «που τριγυρνάνε τους σταθμούς και παριστάνουν τον τιμητή των πάντων»). Όμως, η αρχή της υπερβολής είχε γίνει... Υπό τις συνθήκες αυτές, φαντάζουν αστείες οι συμβουλές του αμερικανού δημοσιογράφου **John Brady** στο βιβλίο του «Η τεχνική της συνέντευξης» για την «επιτυχία στην προσπάθεια προσέγγισης ενός πολιτικού, προκειμένου να εξασφαλισθεί μια συνέντευξή του ύστερα από δυο εβδομάδες». Στην ελληνική επικράτεια η συνέντευξη (όπως και καθετί ηρωικό) γίνεται «εδώ και τώρα!» «Ή τώρα ή ποτέ»!

Οι αμερικανοί αναλυτές αλλά και οι απανταχού ειδικοί επιμένουν να μιλάνε για τους κινδύνους από την «υπερέκθεση» στα ΜΜΕ. Αλλά δεν είναι η πρώτη φορά που αδυνατούν να κατανοήσουν τις ιδιομορφίες της νεοελληνικής πολιτικής πραγματικότητας:

● «Στην Ελλάδα μας αρέσει να ακούμε τον εαυτό μας», υποστηρίζει ο κ. **Ανδρέας Ανδριανόπουλος**, από τους κατέχοντες κορυφαίες θέσεις στον πίνακα με τους ρέκορντμεν του σπορ των συνεντεύξεων (δες σχετικά). ➔

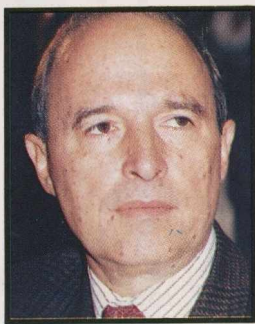
ΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΕΙ

★ **Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ:** Η χαρά του δημοσιογράφου! Εκρηκτικός, ακομπλεξάριστος, αστάθμητος, ικανός για όλα. Σπάνια μια του συνέντευξη δεν προκαλεί μια δεύτερη.

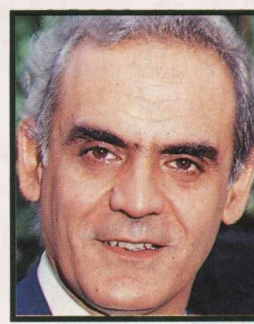
★ **Ι. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΑΣ:** Μπλέκει με αριθμούς που ούτε εγώ καταλαβαίνω. Δεν είναι καθόλου εμπορικός.

★ **Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ:** Δίνει απαντήσεις κύρους. Τηλεοπτικό μειονέκτημά του, οι χαμηλοί τόνοι. Γενικότερο πρόβλημά του, ο διαταγμός να απλώνεται σε θέματα πέραν της οικονομίας και της πολιτικής.

★ **Α. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:** Θετικότατος στις απατήσεις ενός δημοσιογράφου που θέλει να κάνει μια συνέντευξη θεαματική. Παρατήρηση: Ξέρει τα ΜΜΕ αλλά ο ίδιος πιστεύει ότι τα γνωρίζει περισσότερο απ' όσο πραγματικά τα ξέρει...

★ **Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ:** Το τελευταίο διάστημα έχει κάνει άλματα. Εμφανίζεται πάντα διαβασμένος αλλά, όταν δεν ελέγχει το θέμα, τότε κινδυνεύει από λεκτικές ακροβασίες. Είναι ο «χρυσός μέσος όρος».

● «Δεν είμαι φλύαρη κι αυτό αποτελεί ένα προτέρημα» απαντά η κ. **Ντόρα Μπακογιάννη**, η οποία

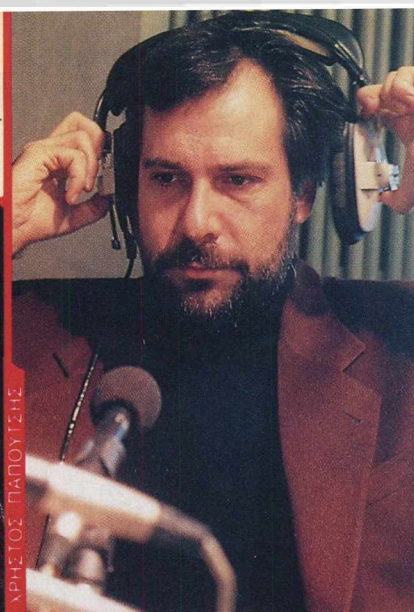
διατηρεί σταθερά μια από τις μεσαίες θέσεις στον πίνακα, αφού είναι εκ των πολιτικών που αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στο «timing».

● «Τι να πω για τους "μαϊντανούς" των συνεντεύξεων. Έχουν χάσει πολλά πράγματα το νόημά τους», θα μας πει η **Ολγα Μπακομάρου**, η πλέον ισως ειδική στην έντυπη αποτύπωση μιας συνομιλίας, μια από τις δημοσιογράφους που έχουν κάνει «σχολή» το χειρισμό της συνέντευξης.

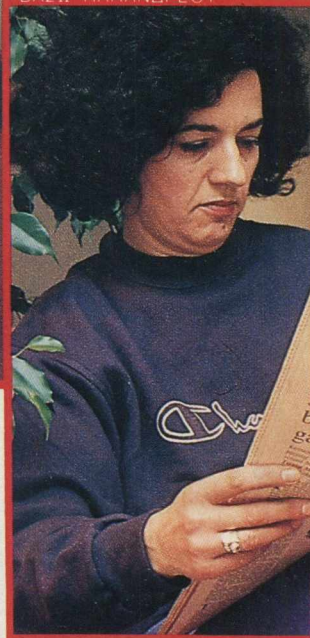
Ρέκορντμεν και ουραγοί

Δεν είναι ωστόσο λίγοι κι αυτοί που έχουν συνειδητοποιήσει τα δεινά της «υπερέκθεσης» στη δημοσιότητα. Ο **Λεωνίδας Κύρκος**, για παράδειγμα, ύστερα από συμβουλές στενών του πολιτικών φίλων, αν και λαλίστατος άλλοτε, φαίνεται πως τώρα επέλεξε τη δύναμη της σιωπής. Ο **Κώστας Λαλιώτης**, επίσης, είναι από τους πολιτικούς που σχεδιάζουν με φειδώ τις δημόσιες εμφανίσεις τους μέσω συνεντεύξεων: «Εφαρμόζω το "timing" ενός προσεκτικού κομματικού στελέχους», παραδέχεται ο ίδιος. Σε ακριβοθώρητο των mass media έχει μετατραπεί και ο **Μίμης Ανδρουλάκης**. Όμως, η διαρκής περιήγησή του στα ΜΜΕ τα παλιά χρόνια, τον έχει προσδιορίσει με απόψεις σαν κι αυτή έμπειρου συνάδελφου: «Εξαιρετικός συνομιλητής και γοητευτικός συνεντευξιαζόμενος ο Μίμης. Αλλά ποιος απ' όλους;». Μεταξύ των ουραγών στον πίνακα των ρέκορντμεν και ρεκορντγούμεν των συνεντεύξεων είναι ο πρόεδρος της Βουλής **Αθανάσιος Τσαλδάρης** και η γραμματέας του ΚΚΕ **Αλέκα Παπαρήγα**. Ο πρώτος δεν δίνει συνέντευξη ούτε... για να εξηγήσει γιατί δεν δίνει συνέντευξη και θεωρεί ότι «μια μικρή δημόσια δήλωση μπορεί να δημιουργήσει ολόκληρο κύκλο παρεξηγήσεων». Η δεύτερη προτιμά να μιλά στο

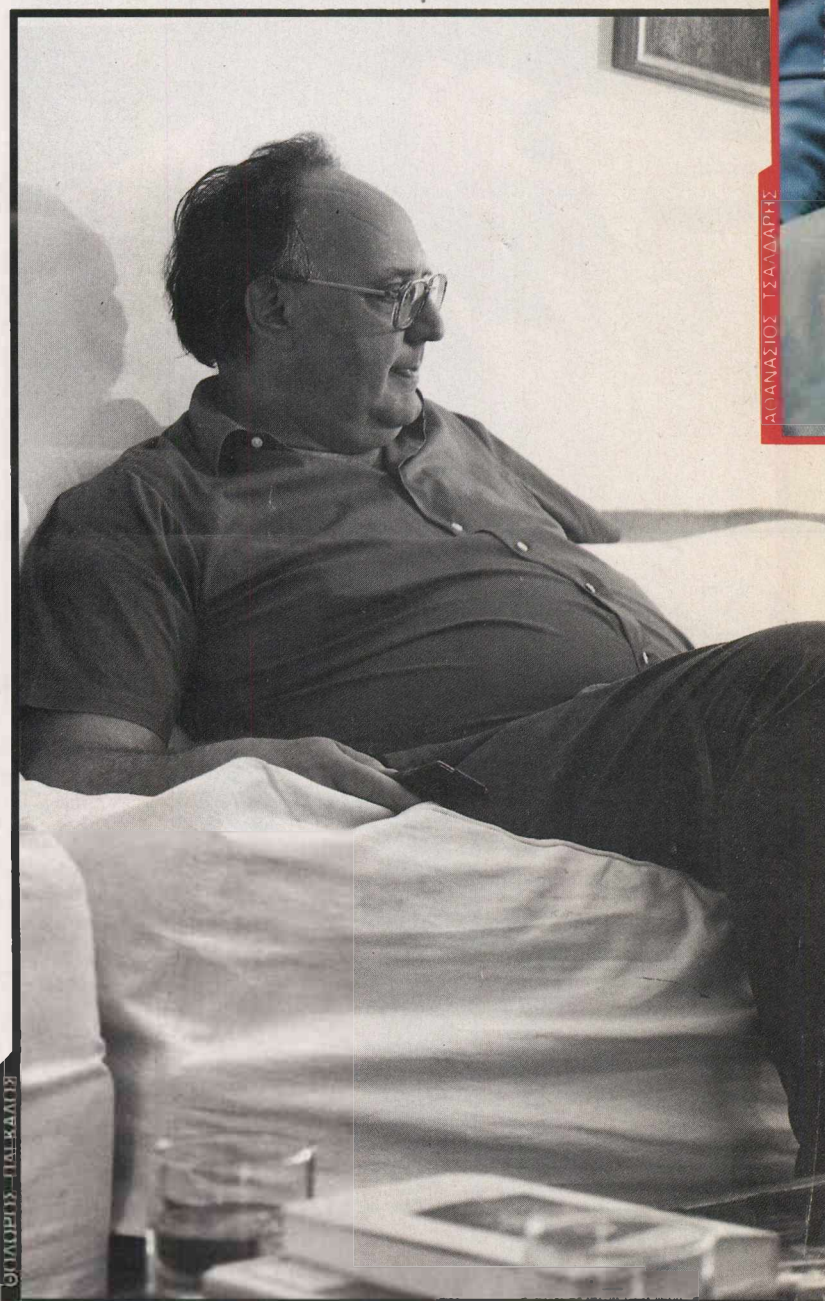
«Ριζοσπάστη» και στον «902», ενώ αρνείται να φιλοξενηθεί σε έντυπο το οποίο - κατά τη γνώμη της - δεν αντιμετωπίζει «όπως πρέπει» το κόμμα της. Ιδιαίτερα προσεκτικοί στην τελετουργία της δημόσιας κατάθεσης της αποψής τους είναι, χωρίς αμφιβολία, οι **Γιάννης Αλευράς, Αχιλλέας Καραμανλής, Ευθύμιος Χριστοδούλου, Γιάννης Χαραλαμπίδης, Γεώργιος Ράλλης και Χρήστος Σαρτζετάκης**. Πρόκειται για πρόσωπα που υπήρξαν ή παραμένουν πρωταγωνιστές της πολιτικής ζωής και, παρά τα όσα ενδιαφέροντα θα είχαν να εξομολογηθούν, προτιμούν αραιές δηλώσεις ή τη σιωπή. Για διαφορετικούς, προφανώς, λόγους αποφεύγουν τις συχνές «πρόσωπο με πρόσωπο» συνεντεύξεις οι πολιτικοί αρχηγοί. (Οι δημόσιες τοποθετήσεις τους, άλλωστε, για τα θέματα της επικαιρότητας, τους φέρνουν αντικειμενικά στο καθημερινό προσκήνιο). Ο υπ' αριθμόν ένα, όμως, αρνητής συνεντεύξεων ήταν και παραμένει το «ταμπού» και η φιλοδοξία όλων των δημοσιογράφων: Ο πρόεδρος της δημοκρατίας **Κωνσταντίνος Καραμανλής**. Σε όποιο βάθος αρχείου κι αν ανατρέξει κανείς δεν θα μπορέσει να εντοπίσει μια

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Η Β. Παπανδρέου και ο Β. Πολύδωρας εμφανίζονται περισσότερο σε έντυπες συνεντεύξεις, ενώ ο Κ. Σημίτης προτιμά την Τ.Β. Ο Χρ. Παπουτσης μιλάει κυρίως στο ραδιόφωνο κι ο Θόδ. Πάγκαλος πάει παντού. Ο Αθ. Τσαλδάρης σιωπά...

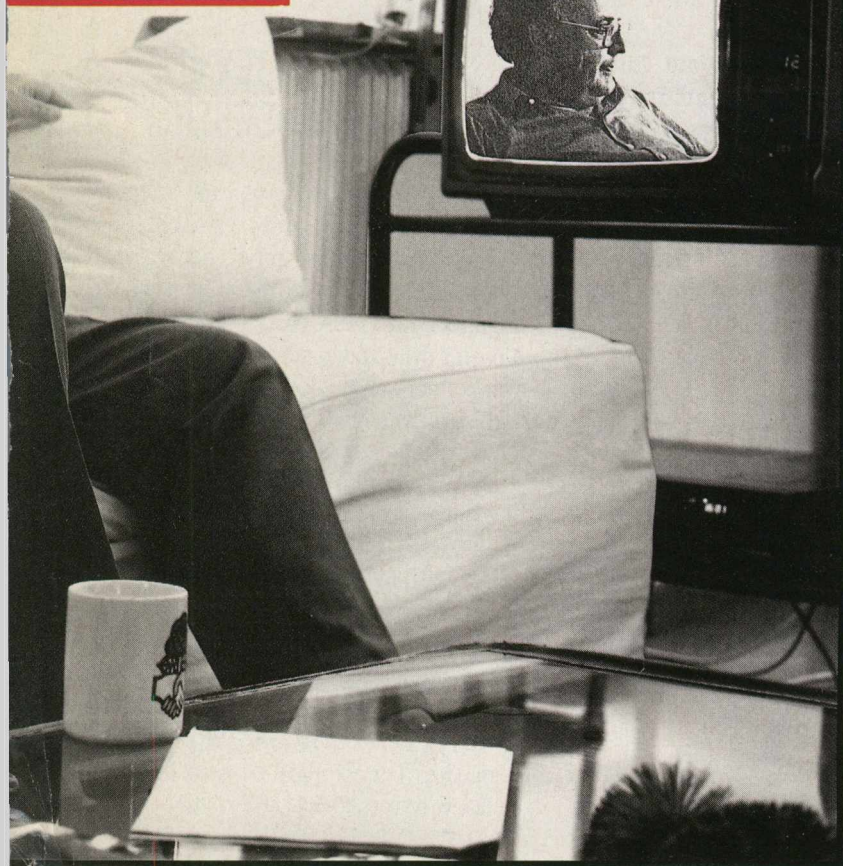
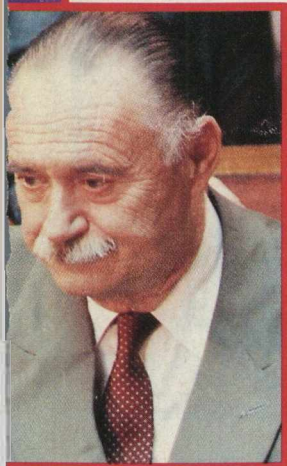
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

«εφ' όλης της ύλης» συνέντευξή του. «Δεν είναι θέμα θώκου», λένε οι συνεργάτες του. «Είναι θέμα αρχής».

Από την άλλη πλευρά, απλώνεται ευρύς ο κατάλογος των πιο «πολυ-συνεντευξιασθέντων» πολιτικών μας: **Α.**

Ανδριανόπουλος, Μ. Εβερτ, Θ. Πάγκαλος, Γ. Γεννηματάς, Μ. Παπαγιαννάκης, Ν. Κωνσταντόπουλος, Σ. Κούβελας, Α.

Τσοχατζόπουλος, Ντ. Μπακογιάννη, Φ. Κουβέλης, Απ. Κακλαμάνης κ.ά.

Πρόκειται για ηγετικά στελέχη και «δελφίνους» των κομμάτων, για πρόσωπα - σύμβολα αιρετικών απόψεων ή ειδικού ταμπεραμέντου, για πολιτικούς που αγγίζουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο την εξουσία, για πρόσωπα, τέλος, που έπαιξαν ρόλους σε κάποιες σημαίνουσες για τον τόπο συγκυρίες. Με άλλα λόγια, πρόκειται για τους πολιτικούς εκείνους που η ίδια η δραστηριότητά τους, σε συνδυασμό με τις συνθήκες της τελευταίας τριετίας και τις επιλογές των ΜΜΕ, συγκέντρωσαν πάνω τους τα περισσότερα φώτα της δημοσιότητας. Εκείνα τα φώτα και τα μικρόφωνα που δεν έχουν ακόμα στραφεί προς την πλευρά που κάθονται τουλάχιστον 200 ακόμη έλληνες βουλευτές...

Σε 4.000 έως 4.200 υπολογίζεται ο αριθμός των πολιτικών συνεντεύξεων και δηλώσεων που δίνονται ή... λαμβάνονται μηνιαίως από ραδιόφωνα, τηλεοράσεις, εφημερίδες και περιοδικά. Σύμφωνα με τους μαθηματικούς των «mass media», ο αριθμός αυτός προκύπτει από το «πρόϊον» το οποίο «παράγεται» από τις διάφορες πηγές με την ακόλουθη διαδικασία: Στους 7 «μάχιμους» ραδιοφωνικούς σταθμούς της Αθήνας προστίθενται άλλοι 10 «υπολογισμοί» σταθμοί της περιφέρειας και τα 10 περίπου κανάλια με σχετική εμβέλεια. Το άθροισμα πολλαπλασιάζεται με έναν... μετριοπαθή συντελεστή: 4, που αποτελεί τον κατά μέσο όρο καθημερινό αριθμό συνεντεύξεων πολιτικών σε κάποιο ηλεκτρονικό μέσο. Κι ό,τι προκύψει, βέβαια, το πολλαπλασιάζουμε με το 30 (ημέρες ενός μήνα). Στο «γινόμενο» αυτό οφείλουμε να προσθέσουμε κι έναν αριθμό 200-300 συνεντεύξεων που υπολογίζεται ότι καταχωρίζεται σε κυριακάτικα έντυπα και σε εβδομαδιαία ή μηνιαία περιοδικά.

(Σημειώνεται ότι μόνο οι τέσσερις μεγάλοι ραδιοφωνικοί σταθμοί της Αθήνας φιλοξενούν 8-10 (κατά μέσον όρο) μικρές συνεντεύξεις - ιδίως στην μεσημβρινή ζώνη!)

Ο αριθμός των 4.000 συνεντεύξεων το μήνα μεταφράζεται σε 48.000-50.000 το χρόνο και περίπου σε 1.000.000 ερωτήσεις κι απαντήσεις κατ' έτος.

ΑΝΑΓΩΓΕΣ

Υπό φυσιολογικές συνθήκες σε κάθε βουλευτή (300 στο Κοινοβούλιο) αντιστοιχούν 14 περίπου συνεντεύξεις το μήνα. Με το δεδομένο, όμως, ότι μόνο οι 80-100 από το σύνολό τους είναι οι «ζητούμενοι», υπολογίζεται ότι, κάθε μήνα, καταγράφονται περίπου 40 συνομιλίες (όχι κατ' ανάγκην ολοκληρωμένες συνεντεύξεις) των 100 «τυχερών» σε όλα τα μέσα.

ΤΗΛ. ΓΡΑΦ. 3215.500 FAX 3236.455

ΤΗΛΕΦ. ΜΗΝΥΜΑΤΑ 3254.851

ΑΠΟΚΟΜΜΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

24 ΙΑΝ. 1993

Ημερομηνία